

...dacă vrei, cu adevărat, un ziar de lux **ABONEAZĂ-TE LA BURSA!**
Info la (021)311.22.36 și pe www.bursa.ro/abonamente/

■ Aurelian Dochia: "Tensiunile din Ucraina ar putea influența negativ consumul"
PAGINA 2

■ Senatorul Șerban Valeca: „În 2050, 45% din energia țării trebuie să provină din centrale nucleare”
PAGINA 5

■ Marile bănci americane și-au redus expunerea pe Rusia
PAGINA 16

Cine a deselțat de 10 ani hieroglifice?

GRAM AUR = 1320,4226 RON   FRANC ELVEȚIAN = 2,6479 RON   EURO = 4,4419 RON   DOLAR = 3,2016 RON

EXCLUSIVITATE

Alexandru Lele: “Victor Ponta se teme de adevăr, în cazul morții lui Cristian Panait”

● “Cred că a fost o moarte provocată” ● “Mie îmi este clar că Victor Ponta este unul dintre cei mai puțin interesați să se stabilească adevărul cu privire la moartea lui Cristian Panait” ● “Chiar și numai faptul că am rămas în viață constituie, în sine, o victorie” ● “Dacă ducea la capăt grozăvenia pe care i-o ceruseră șefii săi, procurorul Cristian Panait ar fi făcut dovada loialității ireversibile față de un sistem criminal”

(Interviu cu Alexandru Lele)

Procurorul orădean Alexandru Lele este cel care, în aprilie 2001, a dispus arestarea lui Adrian Târșiu, fiul unui influent sponsor al PSD care a fost și prefect al județului, sub acuzația de complicitate la contrabandă cu produse petroliere. Lele a fost suspendat din funcție prin ordinul ministrului Justiției de la acea vreme, Rodica Stănoiu, după ce fostul premier Adrian Năstase a declarat că “nu crede în arrestările de vineri seară” (n.r. în care era implicat Adrian Târșiu). După 48 de ore, Târșiu a fost eliberat în urma intervenției lui Năstase, iar, la scurt timp, a părăsit țara și s-a stabilit în SUA.

În 2002, procurorii au început urmărirea penală față de Lele, acuzațiile fiind favorizarea infractorului, arestare nelegală, cercetare abuzivă și

sustragere de înscrisuri. În 27 martie 2002, procurorul bucureștean Cristian Panait (29 de ani) de la Parchetul instanței supreme, în baza unui mandat legal, a descins la locuința procurorului Alexandru Lele, care chemase un operator de la o televiziune locală, pentru a asista la demersul anchetatorului său. Panait a cerut presei să părăsească locuința, spunând că prezența acestuia nu se justifică, potrivit prevederilor legale, dar orădeanul Alexandru Lele a insistat să rămână, criticând modul în care decurge ancheta în cazul său și afirmând că aceasta are conotații politice. Înregistrarea discuțiilor, difuzată în aceeași seară de postul local de televiziune, a arătat cum Cristian Panait a devenit irascibil și l-a acu-

zat pe Lele că obstrucționează o anchetă oficială, ba chiar de ultraj la adresa poliștilor prezente, deoarece procurorul orădean includea usa și îi invita repetat să continue percheziția. În 10 aprilie 2002, procurorul Cristian Panait - cel care a declanșat acțiunea penală împotriva lui Lele, demers judiciar semnat și de seful anchetatorului, Ovidius Păun - s-ar fi sinucis, anunțându-se de la etajul imobilului în care locuiea în sectorul 2 al Capitalei. Presa a relatat la acea vreme că ultimele cuvinte ale lui Panait spuse mamei sale, Eleni Dumitru, înainte de a intra în comă au fost: “Căinele de Ponta m-a omorât!” Eleni Dumitru a susținut, potrivit presei: “Domnul Victor Ponta știe exact cine se ascunde în

spatele asasinării procurorului Panait! Nu-l învinuiesc personal pe domnul Ponta, dar sunt convins că știe exact cine se ascunde în spatele asasinării. (...) Aștept cu nerăbdare să ajung la Putere să văd dacă va redeschide dosarul, căci a fost crimă, nu suicid, așa cum s-a susținut”. Toată ancheta în cazul Lele a fost reluată, procurorul bihorean fiind trimis în judecată. După șase ani, Alexandru Lele a revenit în funcția de procuror la Bihor, CSM avizând repunerea în drepturi a magistratului. Ulterior, procurorul a fost pensionat de președintele Traian Băsescu, iar Parchetul General a constat că Alexandru Lele este nevionat. Domnia sa a avut ambalitatea să ne acorde acum un interviu despre acest caz.

Alexandru Lele

Reporter: Scandalul morții procurorului Cristian Panait a revenit în actualitate în acest an, informațiile soase la iveală fiind demne de un scenariu de film (ceea ce se va și întâmpla). Cazul a prelatat noi conotații politice, mai ales în acest an electoral, când bătaia se dă pe viață și pe moarte.
După 12 ani, care este opinia dumneavoastră (posibila concluzie) cu privire la cazul/cazurile Tă-

rău-Lele-Panait-Ponta?
Alexandru Lele: A fost un episod care, la o lectură atentă și documentată, dovedește “războiul” ocult - încă neterminat - dus de serviciile secrete pentru subordonarea zonelor strategice ale Justiției din România. Este fabulos să observi ce “pioni” de mare calibru răspund la comanda acestora, deși, aparent, ci ar fi “la butoane”. Însă, pentru clipa de glorie ce li s-a dat, pot fi - și sunt - desori-

“chemați la raport” și chiar sacrificai. Miza “războiului” îmbracă forme diferite, dar ținta finală este puterea, controlul discreționar al societății. Un efort deosebit se face pentru a nega și disimula acest “război” subteran. De fapt, nu ar trebui să folosim ghilimelele.
Reporter: Vă considerați o victimă a sistemului?
Alexandru Lele: Dacă aș judeca reductionist, limitându-mă

doar la carieră, pot fi - și am fost - catalogat “o victimă a sistemului”. Dar experiența prin care am trecut mi-a confirmat că există alte valori, mai importante decât funcțiile efemere, pentru care merită să lupți. Pe acestea nu mi le-a putut lua. Chiar și numai faptul că am rămas în viață constituie, în sine, o victorie și nu-m am victimizat niciodată.
Reporter: Ați fost suspendat din

funcție în 2002 și ați a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunilor de luare de mită, favorizarea infractorului, fals intelectual și reținere sau distrugere de înscrisuri. Ulterior, ați primit soluții de scoatere de sub urmărire penală atât de la DNA, cât și de la Parchetul Înaltei Curți, iar pe 28 ianuarie 2008, Consiliul Superior al Magistraturii a decis repunerea dvs în funcție. Au trecut șase ani, timp în care, practic, ați

fost seos din joc. Cum comentați această tergiversare și, practic, distrugerea carierei dvs?

REDACTIA BURSA
(continuare în pagina 4)

Journal de Criză

FMI: “Redresarea piețelor obligațiilor din zona euro riscă să se încheie cu o decepție”

Creșterea piețelor obligațiilor (declinul randamentelor - n.r.) din zona euro riscă să se încheie cu o decepție, avertizează Jose Vinals, directorul departamentului pentru piețe internaționale din cadrul FMI, care arată că investitorii creditază acum guvernele la dobânzi ce semnalează că redresarea completă a regiunii se va realiza fără dificultăți. Conform Financial Times, optimismul investitorilor privind situația din Europa a crescut pe fondul semnalelor potrivit cărora redresarea regiunii accelerează, generând scăderea costurilor de împrumut pentru guvernele din regiune. Dar, oficialul FMI anticipează o creștere a costurilor de împrumut pentru guvernele din zona euro, în urma majorării ratelor dobânzilor în SUA, în timp ce BCE a anunțat că va menține ratele scăzute ale dobânzilor o perioadă lungă de timp.
“Este dificil de spus când se va întâmpla asta, dar datele arată că un avans al ratelor dobânzilor în SUA este urmat de majorări semnificative ale ratelor dobânzilor și în alte regiuni, mai ales în economiile avansate și în Europa”, a menționat Jose Vinals.

V.R.

“Cred că dioxina este mai puțin toxică decât creditele în franci elvețieni”

(Interviu cu profesorul universitar Gheorghe Piperea, doctor în drept)

Instanțele naționale pot stabili dacă plata împrumuturilor în monedă străină la un curs mai mare față de cel la care au fost acordate creditele este sau nu abuzivă. Dacă până acum, uni judecători erau de părere că astfel de cauze nu fac obiectul justiției întrucât diferența de curs ar fi parte din prețul creditului, Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) a decis că diferența de curs la plată în cazul unui credit în monedă străină nu face parte din preț.
Ce înseamnă acest lucru ne-a explicat pe larg, în cadrul unui interviu, profesorul universitar Gheorghe Piperea, doctor în drept.

Reporter: Curtea de Justiție a Uniunii Europene a stabilit, zilele trecute, că plata unui credit în monedă străină la un curs majorat față de cel de la data acordării împrumutului nu face parte din preț. Ce presupune, concret, această decizie?
Gheorghe Piperea: În acest dosar, care a ajuns la un moment dat pe rolul Curții de Casație a Ungariei, banca în cauză a cerut Curții

de la Luxemburg să interpreteze articolul 4, alin. 2 din Directiva 93/13 privind clauzele abuzive, întrebând dacă diferența de curs dintre momentul în care banca vinde și momentul în care cumpără franci elvețieni face sau nu parte din prețul tranzacției.
EMILIA OLESCU
(continuare în pagina 6)

Angajații E.ON Moldova, implicați în furturi masive de energie

Zeci de persoane cu funcții de conducere în cadrul E.ON Moldova, dar și un primar, doi oameni de afaceri și alte patru persoane au fost puși sub urmărire penală pentru fapte de corupție, potrivit Parchetului Judecătoresc Bacău. Parchetul a anunțat, ieri, că au avut loc 14 percheziții, fiind vizate 17 persoane suspectate de fapte de corupție, dar și că zece dintre acestea au funcții de conducere și control în cadrul E.ON Moldova.
Surse apropiate situației au declarat pentru ziarul BURSA că urmărirea penală are legătură cu furturile masive de energie din zona Bacău-

lui, din rețeaua E.ON Moldova. Șeful E.ON România, Frank Hajdinjak, a declarat, recent, că furturile de electricitate din rețele au fost de 22 milioane lei anul trecut.
Oficial, conducerea „E.ON Moldova Distribuție” s-a rezumat să declare că: „E.ON România aplică o politică de toleranță zero în ceea ce privește furturile de energie electrică. Este atât în interesul consumatorilor, cât și al companiei, ca orice consum fraudulos să fie descoperit, dovedit și pedepsit conform legilor în vigoare. (A.T.)”

(continuare în pagina 3)

Violențele din Ucraina aduc creșteri pe piețele grâului și aurului

● Cotația grâului - la nivelul maxim al ultimului an

Cotația futures a grâului a crescut ieri, pe piața americană, până la nivelul maxim al ultimului an, în condițiile în care violențele din Ucraina s-au extins către principalul port de export de cereale din țară, Odesa. Astfel, investitorii se tem tot mai mult că livrările de grâu din Ucraina vor fi întrerupte.
Prețul grâului cu livrare în luna Iulie a urcat cu 1,3% la ora 10.05, la Chicago Board of Trade, ajungând la 7,25 dolari bușelul (un bușel de grâu = 27,22 kilograme). Mai devreme, cotația a atins 7,405 dolari/bușel, cel mai ridicat nivel din 28 martie 2013 până în prezent.
La Euronext Paris, prețul grâului de morișor cu livrare în noiembrie a crescut cu 1,1%, la 208,25 euro (288,97 dolari) tona.
“Faptul că violența s-a amplificat

a generat, din punct de vedere al pieței, preocupări în privința a ceea ce se întâmplă cu infrastructura din Ucraina”, a declarat, conform Bloomberg, Michael Pitts, director de vânzări în cadrul “National Australia Bank” Ltd.
Forțele pro-ruse au atacat, ieri, argrăna mătă Ucraineană mobilizată la marginea orașului Sloviansk (estul Ucrainei), declanșând o confruntare intensă, soldată cu morți în ambele tabere, inclusiv din rândul civililor, potrivit afirmațiilor ministrului ucrainean de Interne, Arsen Avakov.
Forțele pro-ruse au folosit în timpul atacului cel puțin două autovehicule blindate și mai mult armament greu.
ALINA VASIESCU
(continuare în pagina 4)

DE CE AU CREATORII BANILOR IMUNITATE ÎN FAȚA LEGILOR?

Înțelegerea naturii banilor este mai presus de înțelegerea produselor financiare (II)

Modul în care sunt creați banii în economia modernă a fost prezentat de ziarul BURSA în urmă cu o săptămână, prin publicarea unei traduceri a articolului “Banii în economia modernă: o introducere”, apărut recent într-un buletin trimestrial al Băncii Angliei.
CĂLIN RECHEA
Astăzi continuăm o lecție fundamentală de educație financiară, prin publicarea pe site a articolului complementar, “Crearea banilor în economia modernă”, unde aceiași autori - Michael McLeay, Amar Radia și Ryland Thomas - descriu în detaliu procesul de creare a banilor de către băncile comerciale prin acordarea de credite.
În condițiile în care au fost atinse

limitile politicii monetare clasice în “administrarea” economiei, prin stabilirea dobânzilor de referință, o secțiune importantă a articolului este dedicată mecanismului de funcționare al relaxării cantitative.

torii descriu funcționarea acestuia la nivelul băncilor comerciale, contradicția afirmată că “băncile pot să ofere credite doar pe baza banilor existenți anterior”, deoarece “depozițele bancare sunt doar un pasiv al băncii, nu un activ care poate fi împrumutat”.
McLeay, Radia și Thomas subliniază rolul extrem de important al băncilor centrale, ale căror politici monetare ar trebui să acționeze ca “restricție finală asupra creării banilor”. Din păcate, aceste instituții, cu o putere enormă asupra destinelor economice ale națiunilor, și-au neglijat grav sarcinile în ultimele decenii, “păstorind”, mai degrabă, de excepție a datorilor care acum nu mai pot fi plătite.
După ce amintesc, de mai multe ori, că există numeroase concepții greșite în manualele de astăzi privind procesul de creare a banilor, au

(continuare în pagina 14)